

עלי**א. פני יהושע מסכת ביצה דף יא עמוד א**

דברי התוספות כאן צ"ע, דמאי פשיטא להו דב"ש סברי דכלי שמלאכתו לאיסור לצורך גופו שרי? דלמא סברי כר' נחמיה דאוסר טלטול בכל הכלים אם לא לתשמיש המיוחד להם, ועלי לקצב לאו תשמיש המיוחד לו הוא, והיינו דשרו בתברא גרמי משום תשמיש המיוחד לו הוא!...

והנראה לענ"ד בזה ליישב שיטת התוס' דמשמע להו בע"כ טעמא דעלי משום חסרון כיס, דאי ס"ד טעמא דב"ש משום דמלאכתו לאיסור לצורך גופו אסור, אמאי אוסר ב"ה לאחר שקצב, כדקתני "ושווין"? הא לב"ה אפילו מלאכתו לאיסור שרי לצורך גופו לאביי, ולרבא [בריה דר"י] אפילו לצורך מקומו...

ב. רי"ף מסכת ביצה דף ה עמוד ב

תנא "ושוין שאם קיצב עליו בשר שאסור לטלטלו", והני מילי מחמה לצל אבל לצורך גופו ולצורך מקומו מותר כדאוקימנא לה בפרק כל הכלים (שבת קכג:-קכד).

ג. שולחן ערוך אורח חיים הלכות יום טוב סימן תצט:ה

עלי, שהוא דף עב וכבד וכלי הוא, אלא שמלאכתו לאיסור לכתוש בו הריפות, מותר לטלטלו לקצב עליו בשר; ולאחר שקצב עליו אסור לטלטלו מחמה לצל, (אבל לצורך גופו ומקומו שרי).

עור**ד. שולחן ערוך אורח חיים הלכות יום טוב סימן תצט:ג**

בהמה שנשחטה ב"ט, מותר להגביה עורה וליתנה במקום דריסת הרגלים, אף על פי שאין עליו בשר כלל.

ה. משנה ברורה סימן תצט ס"ק ד-ה

(ד) להגביה עורה - ר"ל לטלטלה ולהניחה במקום משומר או מחמה לצל כדי שלא תפסד. ואף על גב דבעלמא עור לה [דאינו ראוי לישביה] אסור לטלטלו וכדלעיל בסימן ש"ח סכ"ה הכא הקילו דאי לא שרית ליה לא ישחוט ואתי לאימנועי משמחת יום טוב: (ה) וליתנה במקום וכו' - ר"ל וכן הקילו שמותר ליתנה במקום דריסת הרגלים שע"י הדריסה מתעבד העור קצת, וכיון דלא מוכחא מילתא להדיא שעושה משום כן דאפשר שטחה כדי שישבו עליה (שעיקר ישיבתם באותו הזמן היה בדרך זו שוטחין עור או בגדים ע"ג קרקע ויושבין עליהן) הו"ל התיקון כלאחר יד, ולא רצו לאסור עליו דא"כ מימנע ולא שחיט משום הפסד העור ואתי לאימנועי משמחת יום טוב. ומיהו דוקא ליתנה במקום הדורסין אבל לשטחה ע"ג יתדות כדי שתתייבש אסור משום דמוכחא מלתא דלצורך העור קעביד ואם נתיר לו שיטוח לצורכה אתי למימלחה ג"כ:

עלי**ו. שפת אמת מסכת ביצה דף יא עמוד א**

קשה לשון הגמ' "שם קצב" שאסור - למה לא אמר כפשוטו "ושוין דשלא לקצב עליו בשר שאסור"! וגם קשה דלכאורה פשיטא כיון ד"לקצב עליו בשר" תנן!...

ולכך ה"ל נראה דלפי' התוס' דהוי מוקצה מחמת חסרון כיס דקפיד עלייהו, א"כ כיון דכבר קצב עליו בשר הו"א דתו נפיק מכלל סיכי וזירי כיון שקצב עליו ולא קפיד, קמ"ל דמ"מ אסור אח"כ לטלטלו גם לצורך גופו. [וכ"כ הצ"ח.]. ולפ"ז ה"ל אפ"ל עוד דגם הרי"ף מפרש כתוס', ואה"נ דאפי' לצורך גופו אסור בעלמא, רק אחר שכבר קצב עליו בשר ס"ל להרי"ף דנעשה ככל כלי שמלאכתו לאיסור, ולכך אין אסור לטלטלו אלא מחמה לצל, דאחר שקצב עליו אינו בכלל סיכי וזירי כנ"ל.

ז. ר"ן על הרי"ף מסכת ביצה ה.-: בדפי הרי"ף

ואפי' דרך רה"ר ואף על גב דאפשר דעביד לה מאתמול אפ"ה שרי משום דהוצאה באוכל נפש כתיקון אוכל נפש עצמו היא ולא כמכשירין, ותיקון אוכל נפש עצמו אפי' אפשר לעשותו מעיו"ט דלא מפלגינן בין אפשר ללא אפשר אלא במכשירין, וכמו שנכתוב לפנינו בס"ד:

ח. בית יוסף אורח חיים סימן תצח

ונראה דהא דקתני טבח וסכין אצל בהמה עיקר מילתא משום הוצאת סכין היא וטבח כדי נסביה דפשיטא שהאדם יכול לילך לכל מקום שירצה אפילו שלא לצורך כל שהוא בתוך התחום

ט. חידושי הריטב"א מסכת ביצה דף יא עמוד א

וקשיא לי דאכתי איכא למיחש דלמא מימלך דחיים עלה כי היכי דלא ליפקע, ומתבר בתברא גרמא עתיקא, וי"ל דהא לא שכית, ועוד כיון דלהאי דלית ליה עתיקא שרי ונעשה כלי שמלאכתו להיתר, תו לא חיישינן להא אפילו במי שיש לו תברא גרמי עתיקא, דאפילו מימליך מכל מקום מידי דחזי למלאכה טלטל, ועוד דבכי הא לא חלקו חכמים שיהא לזה מותר ולזה אסור.